

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

- Utemeljen 1893 -

ZAGREB, ROCKEFELLEROVA 7
www.hzjz.hr

**OZLJEDE NA RADU
U HRVATSKOJ 2007. GODINE**

Zagreb, kolovoz 2008. godine

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SLUŽBA ZA SOCIJALNU MEDICINU
Odjel za medicinu rada

OZLJEDE NA RADU
U HRVATSKOJ 2007. GODINE

/prethodni podaci/

Autor:

prim. dr. sc. Vlasta Dečković-Vukres, dr. med.

Suradnici:

Karmela Rutar-Kožul

Mario Hemen, ing.

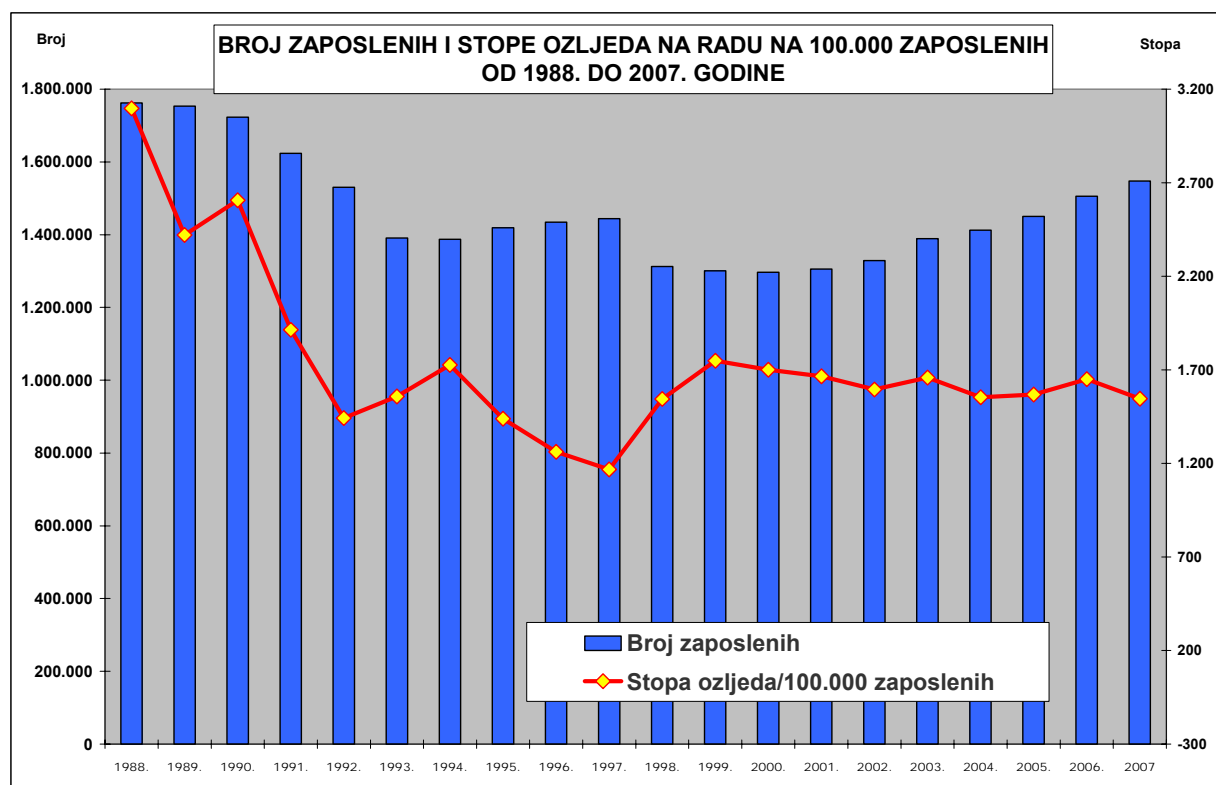
Zagreb, kolovoz 2008. godine

OZLJEDE NA RADU U HRVATSKOJ U 2007. GODINI

Ozljede na radu u 2007. godini u Republici Hrvatskoj pratile su se putem individualnih prijava o ozljedi na radu temeljem Pravilnika o uvjetima i postupku ostvarivanja prava iz osnovnog zdravstvenog osiguranja s osnove ozljede na radu i profesionalne bolesti (NN 32/2003). Ukoliko je ozljeda na radu priznata, jedan primjerak prijave dostavljen je Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo gdje se ozljede na radu prate u skladu s metodologijom Međunarodne organizacije rada (ILO).

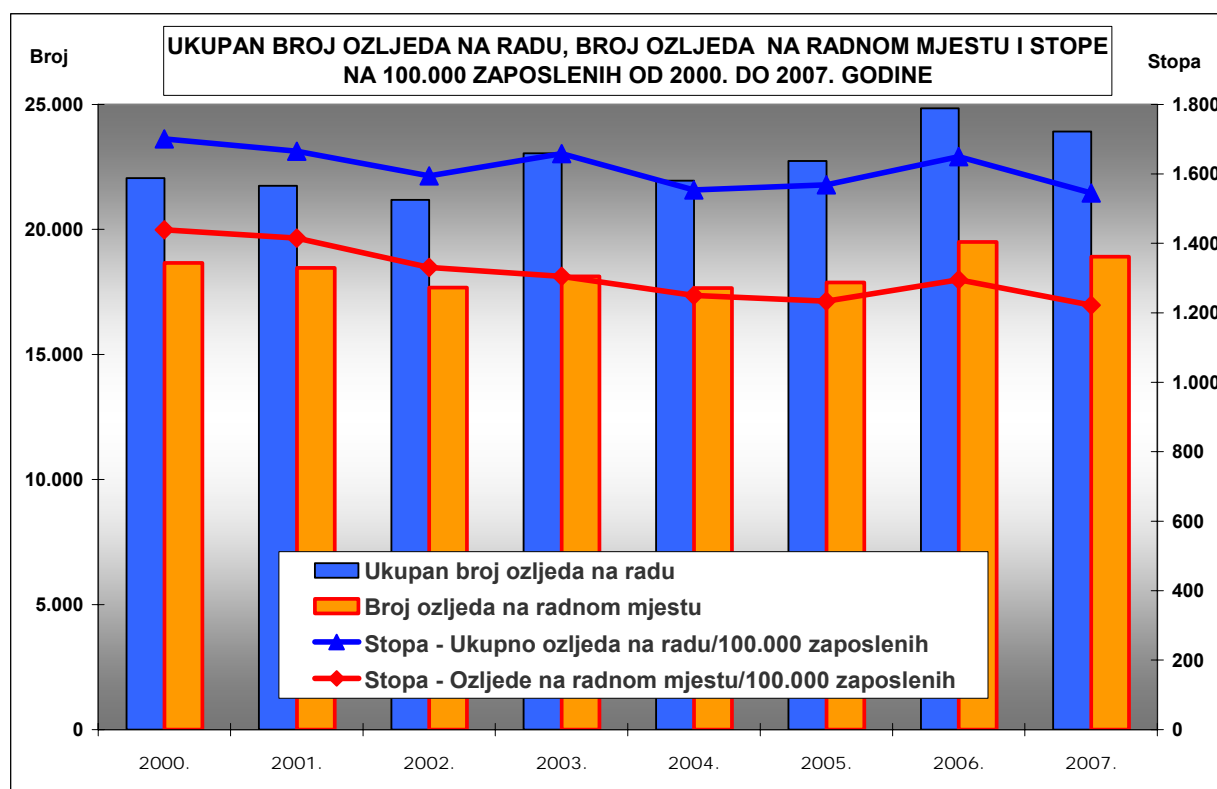
U 2007. godini je u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo zaprimljeno ukupno 23.914 individualnih prijava ozljeda na radu što je u odnosu na 2006. godinu (24.843) smanjenje apsolutnog broja ozljeda na radu za 3,7%. Najveći broj ozljeda u 2007. godini (79,1%) dogodio se na samom radnom mjestu što je lagano povećanje u odnosu na prethodnu godinu (78,5%), a 20,9% na putu do posla ili s posla. Kretanje broja ozljeda na radu u dvadesetogodišnjem razdoblju prikazan je na Slici 1.

Slika 1.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u Hrvatskoj je u 2007. godini bilo prosječno 1,547.523 aktivnih osiguranika odnosno 2,8% više u odnosu na 2006. godinu. Ukupna stopa ozljeda na radu iznosila je 1.545,31/100.000, a ozljeda na radu koje su se dogodile na samom radnom mjestu 1.221,76/100.000. Obje su stope niže u odnosu na prethodnu godinu (1.650,10/100.000 zaposlenih odnosno 1.295,41/100.000). Na Slici 2 su usporedno prikazana kretanja od 2000.-2007. godine.

Slika 2.

Na poslu se najčešće ozlijeđuju muškarci i to u 78,1% slučajeva, a žene u 21,9%. U ukupnom broju ozljeda na radu ozljede nastale na putu na/s posla u muškaraca imaju udjel od 14,1%, a u žena 38,4%.

Prerađivačka djelatnost s učešćem od 33,3% i dalje je na prvom mjestu s obzirom na apsolutni broj ozljeda na radu u 2007. godini, slijedi građevinarstvo (12,3%), djelatnost trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu (10,8%), javna uprava i obrana i obvezno socijalno osiguranje (7,6%), djelatnost prijevoza, skladištenja i veza (7,2%). (Tablica 1).

Tablica 1. Ukupan broj ozljeda na radu u 2007. godini

	DJELATNOST	Broj ukupno ozlijeđenih (na radnom mjestu i na dolasku odnosno odlasku s posla)			
		Ukupno	Muški	Žene	Poginuli
	UKUPNO 01 - 99	23914	17185	6729	77
01	POLJOPRIVREDA, LOV I USLUGE POVEZANE S NJIMA	498	385	113	1
02	ŠUMARSTVO, SJEČA DRVA I USLUGE POVEZANE S NJIMA	402	388	14	4
A	POLJOPRIVREDA, LOV I ŠUMARSTVO	900	773	127	5
05	05 RIBARSTVO, MRJESTIL. I RIBNJACI; USL. U RIBARSTVU	20	19	1	0
B	RIBARSTVO	20	19	1	0
10	VAĐENJE UGLJENA I LIGNITA; VAĐENJE TRESETA	0	0	0	0
11	VAĐENJE I USLUŽNE DJEL. U VEZI SIROVE NAFTI I ZEMN. PLINA, OSIM ISTRAŽIVANJA	47	46	1	0
12	VAĐENJE URANOVIH I TORIJEVIH RUDA	0	0	0	0
13	VAĐENJE METALNIH RUDA	0	0	0	0
14	VAĐ. OST. RUDA I KAMENA	100	97	3	0
C	RUDARSTVO I VAĐENJE	147	143	4	0
15	PROIZVODNJA HRANE I PIĆA	1252	856	396	3
16	PROIZV. DUHANSKIH PROIZV.	17	13	4	0
17	PROIZVODNJA TEKSTILA	117	42	75	0
18	PROIZV. ODJEĆE; DORADA I BOJENJE KRZNA	232	43	189	0
19	ŠTAVLJ. I OBRADA KOŽE; PROIZV. KOŽNIH PROIZVODA	109	39	70	0
20	PRERADA DRVA, PROIZV. PROIZVODA OD DRVA I PLUTA, OSIM NAMJEŠTAJA; PROIZV. PREDM. OD SLAME I PLETARSKIH MATERIJALA	660	557	103	1
21	PROIZVODNJA CELULOZE, PAPIRA I PROIZV. OD PAPIRA	162	131	31	1
22	IZDAVAČKA I TISKARSKA DJELATNOST, TE UMNOŽAV. SNIMLJENIH ZAPISA	152	97	55	0
23	PROIZVODNJA KOKSA, NAFTNIH DERIVATA I NUKLEARNOGA GORIVA	134	93	41	0
24	PROIZVODNJA KEMIČALIJA I KEMIJSKIH PROIZVODA	253	178	75	0
25	PROIZVODNJA PROIZVODA OD GUME I PLASTIKE	172	149	23	0
26	PROIZV. OSTALIH NEMETAL. MINERALNIH PROIZVODA	388	341	47	2
27	PROIZVODNJA METALA	338	310	28	0
28	PROIZV. PROIZV. OD METALA, OSIM STROJEVA I OPREME	1028	982	46	0
29	PROIZVODNJA STROJEVA I UREĐAJA, D. N.	446	423	23	1
30	PROIZVODNJA UREDSKIH STROJEVA I RAČUNALA	8	7	1	0
31	PROIZVODNJA ELEKTRIČNIH STROJEVA I APARATA, D.N.	219	160	59	0
32	PROIZVODNJA RADIO-TELEVIZ. I KOMUNIKAC. APARATA I OPREME	67	34	33	0
33	PROIZVODNJA MEDICINSKIH, PRECIZNIH I OPTIČKIH INSTRUMENATA TE SATOVA	16	5	11	0
34	PROIZV. MOTORNIH VOZILA, PRIKOLICA I POLUPRIKOL.	147	111	36	0
35	PROIZVODNJA OSTALIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA	1528	1496	32	2
36	PROIZVODNJA NAMJEŠTAJA, OSTALA PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA, D. N.	422	308	114	2
37	RECIKLAŽA	86	78	8	0
D	PRERAĐIVAČKA DJELATNOST	7953	6453	1500	12
40	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I TOPLOM VODOM	326	290	36	2
41	SKUPLJANJE, PROČIŠĆAV. I DISTRIBUCIJA VODE	228	206	22	0
E	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM I VODOM	554	496	58	2
45	GRAĐEVINARSTVO	2946	2858	88	23
F	GRAĐEVINARSTVO	2946	2858	88	23

OZLJEDE NA RADU U HRVATSKOJ 2007. GODINE

Tablica 1. – nastavak

	DJELATNOST	Broj ukupno ozlijeđenih (na radnom mjestu i na dolasku odnosno odlasku s posla)			
		Ukupno	Muški	Žene	Poginuli
50	TRGOVINA MOT. VOZILIMA I MOTOCIKL.; ODRŽAVANJE I POPRAVAK MOT. VOZILA I MOTOCIK.; TRGOV. NA MALO MOT. GORIVIMA I MAZIVIMA	196	185	11	0
51	TRGOVINA NA VELIKO I POSREDOVANJE U TRGOVINI, OSIM TRGOVINE MOTORNIM VOZILIMA I MOTOCIKLIMA	1029	715	314	3
52	TRGOVINA NA MALO, OSIM TRGOV. MOT. VOZILIMA I MOTOCIKLIMA; POPRAVAK PREDMETA ZA OSOBNU UPORABU I KUĆANSTVO	1346	600	746	1
G	TRGOVINA NA VELIKO I MALO, POPRAVAK MOTORNIM VOZILA I MOTOCIKLA TE PREDMETA ZA OSOBNU UPORABU	2571	1500	1071	4
55	HOTELI I RESTORANI	801	371	430	2
H	HOTELI I RESTORANI	801	430	371	2
60	KOPNENI PRIJEVOZ I CJEVOVODNI TRANSPORT	668	604	64	3
61	VODENI PRIJEVOZ	48	46	2	0
62	ZRAČNI PRIJEVOZ	10	5	5	0
63	PRATEĆE I POMOĆNE DJELATNOSTI U PRIJEVOZU; DJELATN. PUTN. AGENCIJA	331	276	55	1
64	POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE	662	466	196	1
I	PRIJEVOZ, SKLADIŠTENJE I VEZE	1719	1397	322	5
65	FINANC. POSREDOVANJE, OSIM OSIGURANJA I MIROVINSKIH FONDOVA	247	69	178	0
66	OSIGURANJE I MIROV. FOND., OSIM OBVEZNOGA OSIGUR.	53	18	35	0
67	POMOĆNE DJELATNOSTI U FINACIJSKOM POSREDOVANJU	7	2	5	0
J	FINACIJSKO POSREDOVANJE	307	89	218	0
70	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	55	38	17	1
71	IZNAJMLJIVANJE STROJEVA I OPREME, BEZ RUKOVATELJA I PREDMETA ZA OSOBNU UPORABU I KUĆANSTVO	28	21	7	0
72	RAČUNALNE I SROD. DJELAT.	38	31	7	0
73	ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ	43	30	13	0
74	OSTALE POSLOVNE DJELATN.	795	548	247	1
K	POSLOVANJE NEKRETNINAMA, IZNAJMLJIVANJE I POSLOVNE USLUGE	959	668	291	2
75	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOC. OSIGURANJE	1816	1245	571	9
L	JAVNA UPRAVA I OBRANA, OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	1816	1245	571	9
80	OBRAZOVANJE	772	176	596	2
M	OBRAZOVANJE	772	176	596	2
85	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I SOCIJALNA SKRB	1675	471	1204	1
N	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I SOCIJALNA SKRB	1675	471	1204	1
90	UKLANJANJE OTPAD. VODA, ODVOZ SMEĆA, SANITAR. I SL. DJELATNOSTI	344	314	30	1
91	DJELATNOSTI ČLANSKIH ORGANIZACIJA, D. N.	57	33	24	9
92	REKREACIJSKE, KULTURNE I SPORTSKE DJELATNOSTI	288	138	150	0
93	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	84	40	44	0
O	OSTALE DRUŠTVENE, SOCIJALNE I OSOBNE USLUŽNE DJELATNOSTI	773	525	248	10
95	PRIVATNA KUĆANSTVA SA ZAPOSLENIM OSOBLJEM	0	0	0	0
P	PRIVATNA KUĆANSTVA SA ZAPOSLENIM OSOBLJEM	0	0	0	0
99	IZVAN TERITORIJALNE ORGANIZACIJE I TIJELA	1	1	0	0
Q	IZVAN TERITORIJALNE ORGANIZACIJE I TIJELA	1	1	0	0

OZLJEDE NA RADU U HRVATSKOJ 2007. GODINE

Redosljed specifičnih stopa na 100.000 zaposlenih s obzirom na djelatnost (samo ozljede na radnom mjestu) u 2007. godini je slijedeći: na prvom mjestu se nalazi građevinarstvo sa stopom od 2.641,65/100.000 (2006. godine 3.005,39/100.000); na drugom mjestu je prerađivačka djelatnost sa stopom od 2.562,08/100.000 (2006. godine 2.714,81/100.000), slijedi djelatnost poljoprivrede, lova i šumarstva s 2.516,69/100.000 (2.711,91 u 2006. godini). Dok djelatnost rudarstvo i vađenje bilježi porast s 2.230,77/100.000 u 2006. godini na 2.457,79/100.000 u 2007. godini; opskrba električnom energijom, plinom i vodom postigla je pad stope s 1.910,06/100.000 na 1.740,82/100.000. Stopa u djelatnosti prijevoza, skladištenja i veza porasla je s 1.582,76 na 1.621,45/100.000. Najmanje rizične u 2007. godini bile su djelatnost financijskog posredovanja sa stopom od 255,49 i obrazovanja sa stopom od 429,47 na 100.000 zaposlenih u djelatnosti. (Tablica 2).

Tablica 2. BROJ PRIJAVA OZLJEDA SAMO NA RADNOM MJESTU TE STOPA NA 100.000 AKTIVNIH OSIGURANIKA PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI U 2007. GODINI

PODRUČJA DJELATNOSTI		BROJ PRIJAVA			STOPA NA 100.000 AKTIVNIH OSIGURANIKA U DJELATNOSTI
		Muškarci	Žene	UKUPNO	
	UKUPNO HRVATSKA	14.764	4.143	18.907	1.221,76
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	733	100	833	2.516,69
B	Ribarstvo	19	0	19	1.147,34
C	Rudarstvo i vađenje	128	3	131	2.457,79
D	Prerađivačka djelatnost	5.865	1.043	6.908	2.562,08
E	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	419	29	448	1.740,82
F	Građevinarstvo	2.595	42	2.637	2.641,65
G	Tgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu	1.212	763	1.975	897,63
H	Hoteli i restorani	312	327	639	1.448,29
I	Prijevoz, skladištenje i veze	1.135	178	1.313	1.621,45
J	Financijsko posredovanje	30	72	102	255,49
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	500	170	670	619,09
L	Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	959	236	1.195	1.073,92
M	Obrazovanje	103	321	424	429,47
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	324	698	1.022	1.277,90
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	429	161	590	1.262,68
P	Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	0	0	0	0
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela	1	0	1	143,68

Izvor podataka: Individualna Prijava ozljede na radu

Smrtne ozljede na radu

U 2007. godini prema podacima iz Prijave ozljede na radu i prijave Državnog inspektorata smrtno je stradalo 77 osoba, jedna više u odnosu na 2006. godinu. Na samom radnom mjestu je stradalo 59 osoba (76,6%) odnosno 3 radnika manje u odnosu na 2006. godinu.

Smrtne nesreće bile su najčešće u građevinarstvu s udjelom od 29,9% (23 slučaja; 6 manje u odnosu na 2006.), slijedi prerađivačka djelatnost s udjelom od 15,6% (12 smrtno stradalih), ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti (13%, 10 poginulih), javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje (11,7% - 9 slučajeva). (Tablica 1).

Ukupna stopa smrtno stradalih u 2007. godini iznosila je 4,98 što je nešto manje u odnosu na prethodnu godinu (5,05/100.000). S obzirom na smrtni ishod ozljeda nastalih isključivo na radnom mjestu te broj zaposlenih radnika prosječna stopa je iznosila 3,55 na 100.000 aktivnih osiguranika što je smanjenje u odnosu na 2006. pa i 2005. godinu (4,12 odnosno 3,79/100.000).

Najveći broj stradalih na samom radnom mjestu i najvišu stopu nalazimo u djelatnosti građevinarstva (21 smrtno stradalih; stopa od 31,05/100.000). Stopa značajno iznad prosjeka zabilježena je i u ostalim društvenim, socijalnim i osobnim uslužnim djelatnostima (10 smrtno stradalih; 21,40/100.000), djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva (12,08/100.000) te opskrbi električnom energijom, plinom i vodom (7,77/100.000). U prerađivačkoj djelatnosti koja je na trećem mjestu po apsolutnom broju smrtnih ozljeda (9), stopa je nešto niža od prosjeka i iznosi 3,34/100.000). (Tablica 3).

Tablica 3. OZLJEDE NA RADNOM MJESTU SA SMRTNIM ISHODOM U 2007. GODINI

PODRUČJA DJELATNOSTI		BROJ AKTIVNIH OSIGURANIKA	SMRTO STRADALI ISKLJUČIVO NA POSLU			STOPA NA 100.000 AKTIVNIH OSIGURANIKA U DJELATNOSTI
			MUŠKARCI	ŽENE	UKUPNO	
	UKUPNO HRVATSKA	1.547.523	59	0	59	3,55
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	33.099	4	0	4	12,08
B	Ribarstvo	1.656	0	0	0	0
C	Rudarstvo i vađenje	5.330	0	0	0	0
D	Prerađivačka djelatnost	269.625	9	0	9	3,34
E	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	25.735	2	0	2	7,77
F	Građevinarstvo	99.824	21	0	21	31,05
G	Tgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu	220.023	2	0	2	0,91
H	Hoteli i restorani	44.121	2	0	2	4,53
I	Prijevoz, skladištenje i veze	80.977	4	0	4	4,94
J	Financijsko posredovanje	39.924	0	0	0	0
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	108.224	0	0	0	0
L	Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	111.275	5	0	5	4,49
M	Obrazovanje	98.727	0	0	0	0
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	79.975	0	0	0	0
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	46.726	10	0	10	21,40
P	Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	0	0	0	0	0
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela	696	0	0	0	0

DEFINICIJE

U skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu (NN85/2006) **ozljedom na radu** se smatra:

1. ozljeda izazvana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim djelovanjem te ozljeda prouzročena naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma, ako je uzročno vezana uz obavljanje poslova, odnosno djelatnosti na osnovi koje je ozlijeđena osoba osigurana,
2. bolest koja je nastala izravno i isključivo kao posljedica nesretnog slučaja ili više sile za vrijeme rada, odnosno obavljanja djelatnosti ili u vezi s obavljanjem te djelatnosti na osnovi koje je osigurana osoba osigurana,
3. ozljeda nastala na način iz točke 1. ovoga članka koju osigurana osoba zadobije na redovitom putu od stana do mjesta rada i obratno te na putu poduzetom radi stupanja na posao koji joj je osiguran, odnosno na posao na osnovi kojeg je osigurana,
4. ozljeda nastala na način iz točke 1. ovoga članka koju osiguranik zadobije u vezi s korištenjem prava na zdravstvenu zaštitu prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju i prava na profesionalnu rehabilitaciju prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju,
5. ozljeda, odnosno bolest iz točke 1. i 2. ovoga članka koja nastane kod osobe osigurane sukladno članku 9. ovoga Zakona,
6. ozljeda nastala na način iz točke 1. ovoga članka koju osigurana osoba zadobije u vezi s prethodnim utvrđivanjem zdravstvene sposobnosti kada je to prema zakonu obvezno prigodom zasnivanja radnog odnosa.

Literatura

1. Godišnje izvješće o ozljedama na radu za 2007. godinu, Hrvatski zavod za javno zdravstvo – interni podaci srpanj 2008.
2. Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis 1996 – 2006. Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Zagreb, 1997 - 2007.
3. Zakon o zdravstvenoj zaštiti. NN 121/2003; NN 86/2006.
4. Zakon o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu. NN85/2006.
5. Izvješće o stanju i radu u zdravstvu Republike Hrvatske 1990 – 1994, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb 1991 - 1995.
6. Godišnji izvještaj za 1997., 1998. i 1999. godinu. SIZ zdravstva i zdravstvenog osiguranja Hrvatske, Zagreb 1988., 1989. i 1990.